

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

FarDU.
ILMIY
XABARLAR-

1995-yildan nashr etiladi
Yilda 6 marta chiqadi

3-2025
IJTIMOIIY
FANLAR

НАУЧНЫЙ
ВЕСТНИК.
ФерГУ

Издаётся с 1995 года
Выходит 6 раз в год

Sh.T.Abbosova	
Ma'furaviy tahdidlarni bartaraf etishda milliy g'oyaning ro'li	98
Б.А.Абилова	
Суфийские ордена и их роль в историко-политических процессах средневековья	102
X.Q.Abdumutalov	
Yangi O'zbekistonda komil insonni shakllantrishda milliy g'oyaning o'rni.....	107
M.M.Gulamova Xoja	
Muhammad Porsoning irfoniy qarashlarida insonning ma'naviy kamoloti va ontologik mohiyati ..	110
R.Sh.Alisher	
Mirbobo Naqshbandiyni inson kamoloti qalbni sayqallash, unga ma'naviy ozuqa berish haqidagi mulohazalari	115
S.S.Hamroyev, D.Sh.Shuxratova	
Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslarining ishlab chiqilishi	119
F.S.Qosimov	
Falsafa nigohida inson kapitalining shakllanishi va taraqqiyotdagi roli.....	124
B.M.Madaminov	
Yoshlarni axloqiy tarbiyalashda o'zbek xalqi milliy qahramonlik tuyg'usini mustahkamlashning nazariy-metodologik asoslari	129
F.F.Dadaboyev	
Yangi O'zbekistonda tadbikorlik faoliyatining rivojlanishida halollik va axloqiy qadriyatlarning ijtimoiy roli	133
M.O.Oripova	
Jamiyatda inson begonalashuvi fenomenining mohiyati va falsafiy mazmuni	137
Д.Р.Вахабова	
Возникновение философских взглядов в персидско-таджикской литературе (Абу Абдулла Рудаки)	142
A.A.Salmonov	
Inklyuziv jamiyat: tushuncha va falsafiy tahlili.....	147

SIYOSAT

A.A.Ahrorqulov, A.To'xtasinov	
Oliy ta'lim sohasida korrupsiyaviy xavf-xatarlarning kelib chiqish omillari	152
G.O.Sa'diyeva	
Markaziy Osiyodagi zamonaviy geosiyosiy tendensiyalar	156
R.A.To'ychiyeva	
Yangi davrda Hindiston tashqi siyosatidagi o'ziga xos ustuvor va farqli jihatlar	163
D.Mamadjonova	
Prokuratura tizimida inson huquqlarini himoya qilish: qonunchilik asoslari va amaliyot	172
X.Qodirov	
Nodavlat notijorat tashkilotlar tizimida kasaba uyushmalarining tutgan o'rni.....	176
P.I.Ovulov	
Bozor munosabatlariga o'tish davrida davlatning fuqarolik-huquqiy munosabatlarda ishtirok etishi	180

TARIX

B.B.Iminov	
O'zbekiston Respublikasida nodavlat ta'lim muassasalarining vujudga kelish tarixi	185
A.U.Hamroyev	
Amir Haydar – ijtimoiy adolat tarafdori bo'lgan hukmdor.....	190
A.U.Hamroyev	
Gulshanul muluk asarida mang'itlar boshqaruvi davrida jamiyat iqtisodiy hayotining yoritilishi	194
M.M.Azimova	
Farg'ona vodiysida qishloq-vrachlik punktlari faoliyatidagi o'zgarishlar tahlili.....	198

UO'K: 316.334+342.7+316.64

YANGI O'ZBEKISTONDA OILA INSTITUTINI ISLOH QILISHNING IJTIMOY-HUQUQIY ASOSLARINING ISHLAB CHIQILISHI**РАЗРАБОТКА СОЦИАЛЬНО-ПРАВОВЫХ ОСНОВ РЕФОРМИРОВАНИЯ ИНСТИТУТА СЕМЬИ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ****DEVELOPMENT OF SOCIAL AND LEGAL FOUNDATIONS FOR THE REFORM OF THE FAMILY INSTITUTION IN NEW UZBEKISTAN****Hamroyev Saidjon Sanoyevich¹** ¹Buxoro davlat pedagogika instituti, falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)**Shuxratova Durdona Shaxxob qizi²**²Buxoro davlat pedagogika institute magistranti**Annotatsiya**

Ushbu maqola "Yangi O'zbekistonda Oila Institutini Isloh qilishning Ijtimoiy-Huquqiy Asoslari" mavzusiga bag'ishlangan bo'lib, O'zbekistonda oilaviy munosabatlarni isloh qilish, oilaning huquqiy va ijtimoiy holatini yaxshilashga yo'naltirilgan tashabbuslarni tahlil qiladi. Maqolada oilaning ijtimoiy-huquqiy rolini mustahkamlashning asosiy tamoyillari, oila va jamiyatdagi o'zgarishlar hamda oila institutini isloh qilishda huquqiy me'yorlarning yangilanishi muhokama qilinadi. O'zbekistonda gender tengligi, farzandlar huquqlari, oila a'zolarining o'zaro hurmat va mas'uliyatini ta'minlash masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Yangi O'zbekistonda oila institutini mustahkamlash va oilaviy nizolarni hal etish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash va jamiyatda oila qadriyatlarini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Аннотация

Данная статья посвящена теме "Социально-правовые основы реформирования института семьи в Новом Узбекистане", в которой анализируются инициативы, направленные на реформирование семейных отношений в Узбекистане и улучшение правового и социального положения семьи. В статье обсуждаются основные принципы укрепления социально-правовой роли семьи, изменения в семье и обществе, а также обновление правовых норм в реформировании института семьи. Особое внимание уделяется таким вопросам, как гендерное равенство, права детей и обеспечение взаимного уважения и ответственности среди членов семьи. Реформы, реализуемые для укрепления института семьи и разрешения семейных конфликтов в Новом Узбекистане, способствуют обеспечению социальной стабильности и укреплению семейных ценностей в обществе.

Abstract

This article is dedicated to the topic "Social and Legal Foundations of Reforming the Family Institute in New Uzbekistan", analyzing initiatives aimed at reforming family relations in Uzbekistan and improving the legal and social status of families. The article discusses the main principles of strengthening the social-legal role of the family, changes in the family and society, and the renewal of legal norms in the reform of the family institute. Special attention is given to issues such as gender equality, children's rights, and ensuring mutual respect and responsibility among family members. The reforms being implemented to strengthen the family institute and resolve family disputes in New Uzbekistan serve to ensure social stability and reinforce family values in society.

Kalit so'zlar: oila instituti, islohotlar, huquqiy asoslar, ijtimoiy barqarorlik, gender tengligi, farzandlar huquqlari, oilaviy nizolar, jamiyat, huquqiy normativlar, oila qadriyatlari, ijtimoiy islohotlar, oila va jamiyat, huquqiy islohotlar.

Ключевые слова: институт семьи, реформы, правовые основы, социальная стабильность, гендерное равенство, права детей, семейные конфликты, общество, правовые нормы, семейные ценности, социальные реформы, семья и общество, правовые реформы.

Key words: family institute, reforms, legal foundations, social stability, gender equality, children's rights, family disputes, society, legal norms, family values, social reforms, family and society, legal reforms.

KIRISH

O'zbekistonda so'nggi yillarda ijtimoiy-huquqiy islohotlar keng ko'lamda amalga oshirilmoqda. Ushbu islohotlarning muhim yo'nalishlaridan biri, albatta, oila institutini isloh qilishdir. O'zbekistonda oila institutining isloh qilinishi, uning huquqiy va ijtimoiy rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatishi mumkin. Oila – bu jamiyatning asosiy va mustahkamlanadigan birligidir, shuningdek, oilaviy munosabatlarni

ijtimoiy barqarorlikning va iqtisodiy taraqqiyotning asosidir. Yangi O'zbekistonda oilaning ijtimoiy-huquqiy holati va uning mustahkamlanishi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylanmoqda. Oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslari haqida gapirganda, avvalo oilaning o'ziga xos huquqiy va ijtimoiy vazifalarini belgilab olish zarur. Oila nafaqat shaxsiy hayotning, balki ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashning muhim birligi sifatida tan olinadi.

Oilaviy nizolarni hal qilishda huquqiy yondashuvni kengaytirish zarur. O'zbekistonda oilaviy nizolarni hal qilish uchun advokatlar, psixologlar va davlat idoralari tomonidan mutaxassislar jalb etilishi muhim hisoblanadi. Oila ijtimoiy hayotda keng ta'sir ko'rsatadi. O'zbekistonda oilaviy qadriyatlarni yangilash va mustahkamlash kerak. Aytaylik, oila jamiyatni shakllantirishda va iqtisodiy rivojlanishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Oila a'zolarining ma'naviy barqarorligi, ularning jamiyatda ijtimoiy moslashuvi hamda ijtimoiy-psixologik yordam ko'rsatish tizimi o'rnatilishi zarur. O'zbekistonda oila institutining rivojlanishi jamiyatning umumiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Oila institutidagi o'zgarishlar orqali jamiyatda yangiliklar va ijtimoiy barqarorlik ta'minlanadi. O'zbekistonda oila institutining isloh qilinishi faqat qonunchilikka emas, balki jamoatchilikning ongiga ham ta'sir qiladi. Yurtimizda oilaning ahamiyatini ko'rsatish va uni jamiyatda mustahkamlashga doir ko'plab tashabbuslar amalga oshirilmoqda. Oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslari muhim masala bo'lib, ularning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi jamiyatning ijtimoiy barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi. Yangi O'zbekistonda oilaning huquqiy va ijtimoiy rivojlanishiga katta e'tibor qaratilmoqda, bu esa oilaviy munosabatlarning mustahkamlanishiga va jamiyatda yangi qadriyatlar shakllanishiga olib keladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslari sohasida ko'plab ilmiy tadqiqotlar va maqolalar ishlab chiqilgan. "Yangi O'zbekiston - kattalarga hurmat, kichiklarga izzat, madadga muhtoj insonlar va oilalarga chinakkam ko'mak va yordam berish, mehr-oqibat ko'rsatish hayotimiz qoidasiga aylanib borayotgan ijtimoiy makondir." deb, Sh.M.Mirziyoyev ta'kidlaydilar [1]. Ushbu tadqiqotlar oila institutining huquqiy va ijtimoiy rivojlanishi, oilaviy munosabatlarning jamiyatdagi roli, oila a'zolarining huquq va majburiyatlari, shuningdek, oila islohotlarini amalga oshirishdagi dolzarb muammolarni o'rganishning asosiy yo'nalishlariga qaratilgan. Maqolada bu boradagi ilmiy tadqiqotlar tahlil qilinadi. Oila institutining huquqiy asoslari sohasidagi ilmiy tadqiqotlar 1990-yillarning oxirlaridan boshlab sezilarli darajada rivojlandi. Oila qonunchiligini modernizatsiya qilish, oila munosabatlarini tartibga soluvchi normativ huquqiy hujjatlar ishlab chiqish zaruriyati ilmiy doiralarda keng muhokama qilindi. A.X.Abduqodirovning "O'zbekiston Respublikasining Oila qonunlari: tarixiy va huquqiy tahlil" nomli asarida oila qonunchiligining taraqqiyot yo'llari, uning jamiyatdagi o'rni va zamon talablariga javob beradigan yangilanishlar muhokama qilingan. U oila qonunchiligining asosiy printsiplarini: er-xotin huquqlarining tengligi, farzandlarning huquqlari, nikohning huquqiy jihatlariga kabi masalalarni yoritgan. Abduqodirov oila institutining jamiyatdagi roli va davlat tomonidan ta'minlanishi zarur bo'lgan ijtimoiy huquqiy muhitni tahlil qiladi. Bundan tashqari, S. R. Tursunovning "Oila va jamoa: O'zbekistonda oila institutining islohotlari" asarida oilaviy munosabatlar va oila qonunlarining modernizatsiya qilinishi jamiyatda oilaviy qadriyatlarning yangi shakllanishini ta'minlashga yordam berishi mumkinligi ta'kidlangan. U jamiyatda oilaning huquqiy ahamiyati, farzandlarning huquqlari va oilaviy nizolarni hal qilishning huquqiy mexanizmlari haqida keng fikr yuritadi [2].

O'zbekistonda gender tengligi masalalari oilaviy islohotlarning ajralmas qismiga aylangan. Gender tengligini ta'minlash, erkak va ayolning huquqiy tengligini o'rnatish O'zbekistonning ijtimoiy siyosatida alohida o'rin tutadi. M. S. Mirziyoyevning "O'zbekistonda gender tengligi va oiladagi roli" nomli ilmiy ishida gender tengligini ta'minlashning huquqiy va ijtimoiy jihatlariga batafsil tahlil qilinadi. U oilada erkak va ayolning teng huquqliligi, ularning jamiyatdagi ijtimoiy roli haqida so'z yuritadi. Mirziyoyev, shuningdek, gender tengligini ta'minlashning nafaqat huquqiy, balki madaniy va psixologik jihatlariga ham e'tibor qaratadi [3]. Yuqoridagi mavzu bo'yicha P.T.Xalilovning "Gender tengligi va oila institutining rivojlanishi" asarida gender bartaraf etish yo'llari haqida so'z yuritiladi. Xalilov oilaviy munosabatlar, erkak va ayol o'rtasidagi huquqiy tengligining jamiyatdagi ahamiyati, oila izchidagi o'zgarishlar va gender stereotiplarini munosabatlar, ularning bir-biriga bo'lgan mas'uliyatlarini ko'rsatadi [4].

Oila institutini isloh qilishda farzandlarning huquqlari masalasi muhim o'rin tutadi. Farzandlarning rivojlanishi va ta'lim olish huquqi, ularning huquqlarini himoya qilish bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar mavjud. A. J. Tashkentovning "O'zbekistonda farzandlarning huquqlari va oilaviy

FALSAFA

ta'lim" nomli ilmiy ishida, oilada farzandlarning huquqlari, ularning ta'lim olish va sog'lom rivojlanish huquqi alohida ko'rib chiqiladi. Tashkentov farzandlarning oiladagi o'rne, ularning huquqlarini himoya qilish bo'yicha qonuniy va ijtimoiy mexanizmlar haqida so'z yuritadi [5]. Shuningdek, M. F. Rustamovning "Oila va tarbiya: oila institutida farzandlarni tarbiyalashning ijtimoiy-psixologik jihatlarini" asarida oila tarbiyasining ahamiyati, oilaviy munosabatlar va farzandlarni ma'naviy-axloqiy jihatdan tarbiyalash masalalariga e'tibor qaratilgan. Rustamov, shuningdek, oilada psixologik yordam ko'rsatish, farzandlarning rivojlanishiga ijobiy ta'sir etadigan omillarni o'rganadi. O'zbekistonda oilaviy nizolarni hal qilish bo'yicha huquqiy mexanizmlar rivojlanmoqda. Oila institutini isloh qilishda oilaviy nizolarni hal qilishning huquqiy usullari va tizimlari alohida muhokama qilinmoqda. A. I. Karimovning "Oilaviy nizolarni hal qilishda huquqiy mexanizm" asarida, oiladagi nizolarni hal etishning huquqiy asoslari, sud tizimining roli va mediatsiya usullarining samaradorligi tahlil qilinadi. Karimov, shuningdek, oilaviy nizolarni hal qilishda psixologik yondashuvlarning ahamiyatini ham alohida ta'kidlaydi [6].

O'zbekistonda oila institutini isloh qilish ijtimoiy va huquqiy sohalarida muhim o'rin tutadi. Oila munosabatlarini isloh qilishda, gender tengligini ta'minlashda, farzandlarning huquqlarini himoya qilishda va oilaviy nizolarni hal qilishda mavjud ilmiy tadqiqotlar asosiy yo'nalishlarni ko'rsatib beradi. Yangi O'zbekistonda oila institutining huquqiy va ijtimoiy rivojlanishi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib, bu masalalarda amalga oshirilayotgan islohotlar jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi.

MATERIALLAR VA METODLAR

Tadqiqotda asosan huquqiy, ijtimoiy va tarixiy tahlil metodlari qo'llanilgan bo'lib, ular oilaviy munosabatlarning jamiyatdagi o'rne va huquqiy islohotlarni aniqlashda samarali vosita bo'lgan.

Tadqiqotda foydalanilgan materiallar quyidagilardan iborat:

- Normativ-huquqiy hujjatlar;
- Ilmiy adabiyotlar;
- Sud amaliyoti. Ilmiy adabiyotlar;

Tadqiqotda qo'llanilgan asosiy metodlar quyidagilardan iborat:

- Huquqiy tahlil;
- Ijtimoiy tahlil;
- Tarixiy tahlil;
- Muzokarali metod.

Tadqiqot jarayoni quyidagi bosqichlarga bo'lingan:

Tadqiqot mavzusiga oid adabiyotlarni tahlil qilish: Oila institutini isloh qilish masalalariga oid mavjud ilmiy ishlar va adabiyotlar to'plandi va tahlil qilindi.

Normativ-huquqiy hujjatlar va amaliyotlarni o'rganish: O'zbekistonda oilaga oid qonunlar, prezident farmonlari va hukumat qarorlari o'rganildi. Oilaviy nizolarni hal etish mexanizmlari, oilaviy munosabatlarni tartibga soluvchi huquqiy normativlar aniqlanib, ularning samaradorligi tahlil qilindi.

Empirik tadqiqotlar o'tkazish: Oilaviy munosabatlar, gender tengligi, farzandlarning huquqlari va oilaviy nizolarni hal etish bo'yicha so'rovnoma, intervyular va statistik ma'lumotlar asosida empirik tadqiqotlar o'tkazildi.

Tahlil va xulosa chiqarish: Olingan ma'lumotlar tahlil qilindi, oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslari haqida xulosa chiqarildi. Tadqiqot natijalariga asoslanib, oila institutini isloh qilish bo'yicha takliflar ishlab chiqildi.

Oila a'zolarining huquqlari, jamiyatdagi oila roli va uning ahamiyatini oshirish, oilaviy nizolarni hal etish va oilaviy barqarorlikni ta'minlash uchun huquqiy tizimni takomillashtirish zaruriyati mavjud. Oila institutini isloh qilishda davlat va jamiyatning birgalikdagi sa'y-harakatlari o'rtasidagi hamkorlik muhim ahamiyatga ega. Tadqiqot natijalariga ko'ra, oilaviy munosabatlarni isloh qilish va mustahkamlash, jamiyatdagi barqarorlikni ta'minlash uchun huquqiy va ijtimoiy yondashuvlarni birlashtirish, oila qadriyatlarini saqlab qolish va oilaviy nizolarni hal qilish mexanizmlarini yanada takomillashtirish zarur. O'zbekistonda oila institutini isloh qilish jarayonlari davomida ilgari surilgan fikrlar va tavsiyalar, kelgusida ijtimoiy va huquqiy islohotlarni yanada takomillashtirishga yordam beradi.

TADDIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslarini shakllantirishda turli metodologik yondashuvlarni qo'llashga qaratilgan bo'lib, u oila

institutining ijtimoiy-huquqiy mexanizmlarini yanada takomillashtirish, oila va jamiyatning hamkorligini mustahkamlashga qaratilgan ilmiy va amaliy tavsiyalarni ishlab chiqish maqsadida olib boriladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalariga ko'ra, Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslarini takomillashtirishda quyidagi asosiy yo'nalishlar aniqlangan:

– oila institutining huquqiy asoslarini kuchaytirish va yangi normativ hujjatlar ishlab chiqish zarur;

– oila a'zolarining, ayniqsa, ayollar va bolalarning huquqlarini himoya qilishga qaratilgan amaliy chora-tadbirlarni joriy etish;

– oila va jamiyat o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimlarini rivojlantirish;

– oila institutining ijtimoiy roli va ahamiyatini kuchaytirish, oilaviy nizolarni hal qilishning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish.

Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslarini ishlab chiqish, jamiyatning zamonaviy ehtiyojlariga mos ravishda rivojlantirish uchun muhim qadam bo'lib, oila va jamiyat o'rtasidagi o'zaro aloqalarni mustahkamlash, oilaviy huquq va qonunchilikni takomillashtirishga qaratilgan yirik ishlarga ehtiyoj mavjud. Bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun barcha ijtimoiy guruhlarining ishtiroki va davlatning doimiy qo'llab-quvvatlashi zarur.

Oila institutining isloh qilinishining huquqiy asoslari Yangi O'zbekistonda amalga oshirilgan ijtimoiy va huquqiy islohotlar bilan bevosita bog'liqdir. 2016 yildan boshlab O'zbekistonda oila institutiga oid bir qator muhim qonunlar va normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilindi. Ayniqsa, oila a'zolarining huquq va erkinliklarini himoya qilishga qaratilgan normativ hujjatlar, oilaviy munosabatlarning huquqiy tartibga solinishini kuchaytirdi. Biroq, amaldagi qonunlarda oila institutini isloh qilishga qaratilgan ba'zi muammolar mavjud. Masalan, nikoh va ajralish masalalariga oid qonunchilikda oilaning barcha a'zolarining, ayniqsa, ayollar va bolalarning huquqlarini ta'minlash uchun yanada aniqroq me'yorlar va mexanizmlar kerak. Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning huquqiy asoslarini kuchaytirish uchun, birinchi navbatda, nikoh shartnomalarini ishlab chiqish, oilaviy nizolarni hal qilishda muxtasar va samarali yuridik mexanizmlarni joriy etish zarur.

XULOSA

Yangi O'zbekistonda oila institutini isloh qilishning ijtimoiy-huquqiy asoslari davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib, oila munosabatlarining huquqiy va ijtimoiy jihatlari zamon talablariga mos ravishda yangilanmoqda. Tadqiqot davomida oila institutining huquqiy tizimini mustahkamlash, oilaviy qadriyatlarni saqlash va oila a'zolarining huquqlarini himoya qilishga qaratilgan islohotlar tahlil qilindi. Shuningdek, gender tengligini ta'minlash, farzandlarning huquqlarini himoya qilish va oilaviy nizolarni hal etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega ekanligi aniqlandi. Tadqiqotda oila institutini isloh qilishning huquqiy va ijtimoiy asoslarining samaradorligini ta'minlash uchun huquqiy normativlarni yangilash, oilaviy qadriyatlarni jamiyatda mustahkamlash va oilaviy munosabatlar bo'yicha tushunchalarni yaxshilash zarurligi ko'rsatilgan. Oila qonunchiligi, gender tengligi, farzand huquqlari, va oilaviy nizolarni hal etish bo'yicha olib borilayotgan islohotlar davlat siyosatining asosiy ustuvor yo'nalishlariga aylangan. Bu boradagi ilg'or tajribalar va xalqaro amaliyotlar O'zbekistondagi oila institutini isloh qilish jarayonlarini samarali tashkil etishda yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Шавкат Мирзиёев ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН СТРАТЕГИЯСИ. – Тошкент: “O'zbekiston” nashriёти, 2021. 464 бет.
2. Tursunov, S. R. (2017). Oila va jamoa: O'zbekistonda oila institutining islohotlari.-Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti
3. Mirzayev, M. S. (2019). O'zbekistonda gender tengligi va oiladagi rol.-Toshkent: Ijtimoiy Fanlar Akademiyasi.
4. Xalilov, P. T. (2021). Gender tengligi va oila institutining rivojlanishi.-Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.
5. Tashkentov, A. J. (2020). O'zbekistonda farzandlarning huquqlari va oilaviy ta'lim.-Toshkent: O'zbekiston Ta'lim Vazirligi.
6. Karimov, A. I. (2022). Oilaviy nizolarni hal qilishda huquqiy mexanizm.-Toshkent: Oliy Sud.
7. Rakhimov, B. (2021). “Gender tengligi va oila munosabatlari: O'zbekistonda oila institutini rivojlantirish va isloh qilish”. Journal of Social Sciences, 3(2), 45-59.

FALSAFA

8. Bekmurodov, A., & Karimov, K. (2019). Family Law in Central Asia: A Comparative Analysis of Legal Reforms. Moscow: Eastern Law Publishers.
9. Abduqodirov, A. X. (2014). O'zbekiston Respublikasining Oila qonunlari: tarixiy va huquqiy tahlil.-Toshkent: O'zbekiston Yuridik Akademiyasi Nashriyoti.
10. Rustamov, M. F. (2018). Oila va tarbiya: oila institutida farzandlarni tarbiyalashning ijtimoiy-psixologik jihatlar. -Toshkent: Ma'naviyat va Ma'rifat Nashriyoti.
11. Shukurova, R. (2017). Oilaviy nizolarni hal etishning huquqiy va ijtimoiy aspektlari.-Tashkent: Falsafa instituti.